

OSTATNIE WIADOMOSCI

KRAKOWSKIE

10

GROSZY

Rok III.

Kraków środa 23 sierpnia 1933

10

GROSZY

Nr. 233

Oświata dla dzieci — udreka dla ojców

Wczoraj rozpoczął się na terenie całej Rzplitej nowy rok szkolny.

Rozpoczął się on w warunkach nowych, ale — i to trzeba powiedzieć wyraźnie! — gorzszych. Okres wakacyjny został skrócony, co niewątpliwie odbiło się na zdrowiu dzieci, których normalny rozwój pozostał w tyle i tak wiele do życzenia. Dzieci pracowników, dzieci robotników źle sytuowanych, nie mówiąc już o dzieciach armii bezrobotnych, nie są przygotowane do ponoszenia ciężarów nauki i źle się stało, że okres odpoczynku został im uszczuplony.

Tak, jak młodzież jest fizycznie nieprzygotowana do zajęcia miejsc na ławach szkolnych — tak rodzice, a ściślej mówiąc ich kieszenie są nieprzygotowane do wydatkowania na rzecz nauki dzieci.

Sprawa zaopatrzenia dzieci w podręczniki szkolne, w mundurki, czapki, znaki — przeraża możliwość piatnicze szeroki rzesz rodzicielskich. W wielu rodzinach danie książki dziecku oznacza odjęcie chleba od ust! Jak nigdy, tak w tym roku władze szkolne powinny nadzwyczaj pobieżnie traktować braki w ekwipunku szkolnym młodzieży.

Jeśli dziecko nie zostanie zaopatrzone w książkę, to nie oznacza to złej woli rodziców. Nauczycielstwo musi patrzeć na te braki przez palce i szukać środków zastępczych, by dziecko największe korzyści wyniosło z nauki.

Niech plan nauczania nie na tem nie traci, że chłopiec przyjdzie do szkoły bez mundurowej czapki, że na jakiś znaczek szkolny pieniędzy jego rodzicom zabraknie! Żyjemy w czasach wyjątkowych. Gdy keś chleba są odliczone, rygor mundurowy musi pójść na plan najdalszy.

Młodzieży, która rośnie w nie woli kryzysu gospodarczego, żyjemy wytrwania, najlepszej nauki z wiara, że promienne jutro jest bliskie!

Podniesienie Borystawia do rzędu miast

No mocy rozporządzenia ministra spraw wewnętrznych gmina Borystów w powiecie drohobyckim woj. lwowskiego została podniesiona do rzędu miasta.

18 osób aresztowano za aferę fałszowania paszportów

W związku z wykrytą ostatnio aferą nielegalnego przemycania emigrantów z Polski władze sądowo-sledcze w trop rozgałęzionej bandy przerzuty paszportów zagranicznych.

W ostatnich dniach przeprowadzono szereg rewizyj w Warszawie i miastach prowincjonalnych.

Tajemnicze narady włosko - austriackie

Tajna dyplomacja „porozumiała się” ale niewiadomo na jaki temat

Sprawa austriacka nie straciła na ostrości. Szczególnie wielkie zainteresowanie temi problemami zdradza nie od dziś Italia. Włoska polityka za granicą manewruje bardzo zgrabnie na Bałkanach i w środkowej Europie, szukając oparcia dla swoich planów, będących niejednokrotnie przeciwstawą zamierzeń francuskich. Włochy są oficjalnymi przyjaciółmi hitlerowskich Niemiec, a między Niemcami a pupilem ich przyjaciół włoskich, Austrią, walczy walka na życie i śmierć. Po linii włoskiej polityki zagranicznej bynajmniej nie idzie do-

pieranie niemieckich planów, zmierzających do połamania nie zależnej Austrii, ale równocześnie Włochy nie zamierzają zrazić sobie Niemców. Sytuacja niebyła łatwa.

Sześć rządu włoskiego Mussolini snuje dalekosiężne plany: chciałby podporządkować swojej polityce państwa środkowoeuropejskie przy poparciu Niemiec.

Na temat tych spraw toczyły się tajemnicze narady między Mussolinim a kanclerzem austriackim Dollfuszem w ustronnej miejscowości włoskiej. Plany te nie są bliżej znane. Komunikaty

rządów zainteresowanych głoszą, że zostało osiągnięte pełne porozumienie.

Prasa zagraniczna snuje różne domysły. Przypuszcza się, nie bez słuszności, że głównym celem ostatnich narad była sprawa wzmocnienia ekonomicznego Austrii, a tem samem obrony jej niepodległości. Niektóre dzienniki są zdania, że wobec tego, iż konferencje odbywały się na podstawie paktu czterech, Mussolini działał w porozumieniu z innymi mocarstwami, w pierwszym rzędzie z Francją, której również zależy na ekonomicznym wzmocnieniu Austrii.

Burza i wichur przeciwko hitlerowcom

256 rannych i jeden zabity

BERLIN. (P.A.T.). W czasie zlotu młodzieży hitlerowskiej w Monachjum przy udziale 43 tys. uczestników nad obozem przesz-

ła gwałtowna burza niszcząca namioty i przewalając drzewa. Jeden z uczestników zlotu został zabity, 6 zaś jest śmiertelnie rannych w stanie bardzo ciężkim.

przewieziono ich do szpitala. Łącznie rannych i pokaleczonych jest około 250 uczestników zjazdu.

Zderzenie z samochodem, naładowanym amunicją

przytłoczyło życiem 8 osób, a ranami 26

NOWY JORK. (P.A.T.). W Wilimington w stanie Delaware wydarzyła się straszna katastro-

fa, spowodowana zderzeniem autobusu wycieczkowego i samochodu ciężarowego z ładunkami wybuchowymi. W katastrofie utra-

ciło życie 8 osób, 26 jest ciężko rannych. Obydwa samochody zostały zniszczone.

Walka z robotnikiem polskim w Niemczech

Bezprawne aresztowania i deportacje

LIPSK (PAT.). — W Zuchowchewitz koło Biterfeldu aresztowano niespodziewanie czterech robotników polskich i przymusowo odstawiono ich do Halle skąd mają być deportowani do granicy polskiej. Jako powód aresztowania władze policyjne podały „wrogi nastawienie

do państwa nar.-socjalist.

Wszyscy 4-ej robotnicy zamieszkiwali w Niemczech od lat przeszło 30-tu i posiadali świadectwa uprawniające ich do swobodnego zarobkowania.

HAMBURG (PAT.). — W Blumenthal nad Wezerą policja aresztowała cały zarząd pol-

skiego towarzystwa robotniczego „Jedność” ponieważ przy rewizji znaleziono księgi protokółów zebrania w której brak było kilku kartek. W rzeczywistości nie była to jednak książka protokółów, lecz stary zeszyt, w którym przez oszczędność robiono notatki z zebrania.

Chcą jeszcze większej nędzy górnika!

Jak się dowiadujemy, na terenie jednej z poważniejszych organizacji przemysłowych, Rady Przemysłowców Górniczych Zagłębia Dąbrowskiego nastąpił rozłam na tle przeprowadzanej obecnie obniżki płac górników.

Z Rady Zjazdu zgłosiły wystąpienie towarzystwa kopalń „Saturn”, „Jowisz” i „Mars” oraz „Flora” i „Reden” zajmujące wybitne miejsce w produkcji węgla w Zagłębiu. Kopalnie, które wyłamały się z organizacji przemysłowców, nie chcą uznać ostatniego orzeczenia ministerialnej komisji powołanej do rozstrzygnięcia zatargu o płace górników i domagają się redukcji większych, sięgających 15 proc. obecnych stawek.

Ministerstwo Opieki Społecz-

Dodatek na mieszkania dla nauczycieli

Ministerstwo wyznań religijnych i oświecenia publicznego zawiadomiło władze szkolne, że Rada Ministrów uchwaliła dalszą zaliczkową wypłatę dodatku na mieszkania dla nauczycieli w wysokości i według zasad, obowiązujących dotychczas.

Międzynarodowy kongres historyków w Warszawie

Wczoraj przed południem w gmachu Politechniki nastąpiło uroczyste otwarcie obrad Międzynarodowego Kongresu Historyków. Uroczystość odbyła się w obecności Prezydenta Rzplitej, członków rządu, całego korpusu dyplomatycznego, delegatów wszystkich państw, przedstawicieli prasy zagranicznej i krajowej.

Otwarcia Zjazdu dokonał prof. Dembiński, prezes komitetu organizacyjnego. Następnie zabrał głos premier Jędrzejewicz, który w pięknej przemówieniu omówił rolę historii: jej badaczy i jej twórcy, witając Zjazd w imieniu rządu polskiego.

Po wysłuchaniu sprawozdania organizacyjnego wybrano prezydium Kongresu poczem wysłuchano trzech pierwszych referatów.

O godz. pół do drugiej Prezydent Rzplitej dokonał otwarcia międzynarodowej wystawy geografii historycznej.

Niemiecki agent strzela do tłumu

BERLIN. (P. A. T.). Nocy ubiegłej w Berlinie tłum zaatakował zatrzymaną kobietę oskarżoną o paserstwo. Agent dał kilka strzałów do tłumu. Jedna osoba została zabita, druga jest ciężko ranna. Zarówno zabity jak i ranny uczestnik zajścia należeli, jak stwierdzono, do oddziałów szturmowych.

„Zabłąkane kule” w mieszkaniu urzędnika polskiego konsulatu

LIPSK. (P.A.T.). Prezydent policji donosił, że kule rewolwerowe, które wbiły się w oknie mieszkania urzędnika konsulatu polskiego w Lipsku J. Witkowskiego, były to zabłąkane kule wyszłone z rewolwerów policjantów, ścigających komunistów, napadających na domach ulotki propagandowe o treści wywrotowej.

Konsul polski ponownie interweniował wobec tego u prezydenta policji lipskiej prosząc o wydanie zarządzeń, któreby w przyszłości gwarantowały bezpieczeństwo życia i mienia podległych mu urzędników i członków ich rodzin.

Gandhi w szpitalu

POONA (PAT.). — Z powodu wielkiego osłabienia Gandhi został przewieziony do szpitala cywilnego, gdzie w więzieniu nie można mu było zapewnić niezbędnej opieki lekarskiej.

Lew w mieszkaniu

Niezwykła sprawa właścicieli groźnego zwierzęcia

Na wokandzie Sądu Grodzkiego w Grodzisku Mazowieckim znalazł się w przyszłym miesiącu niezwykle proces sądowy będący wynikiem trwającego od dłuższego czasu zatargu między posterunkiem Policji i gminą w Milanówku a p. Szatkowską, właścicielką jedynej w Polsce lwa hodowanego w budynku mieszkalnym.

Na skutek ciągłych skarg mie-

szkańców Milanówka, dla których lew trzymany w mieszkaniu jest postrachem, policja nakazała p. Szatkowskiej natychmiastowe przekazanie lwa Ogrodowi Zoologicznemu w Warszawie. Nakaz ten nie został wykonany, właścicielka lwa stanęła przed sądem z nieposłuszeństwa się do nakazów władz administracyjnych i przechowywanie w mieszkaniu niebezpiecznych zwierząt.

Czy to moralne?

Robotnik daje pożyczki przemysłowcom

Pleniądzę biorą, a długów nie chcą płacić!

Roswydrzenie przemysłowców pod wpływem szalejącego kryzysu gospodarczego, zdaje się, już sięga zenitu. Dalej iść nie można. Cóż bowiem jeszcze mogłyby przemysłowcy wydusić z robotników? Chyba, żeby dopłacali do roboty, za łaskę zatrudnienia przynosił ziółówki, dużo ziółówek. Możeby i przynosił (dziś wszystko wyobrazić sobie można!), lecz ziółówek nie mają. Ale dają, muszą dawać to, co mają. Więc udzielają pod przymusem swym pracodawcom przemysłowcom bezprocentowych pożyczek w postaci pracy bez zapłaty.

Ongiś fabrykant uważał sobie za ujmę, gdy robocizny nie wypłacił. Ale przyszedł kryzys, przyszedł czarny dzień na robotnika, więc to, co kiedyś było niedopuszczalne, stało się zwyczajem. Ktoś musi płacić za przesilenie gospodarcze. Fabrykant nie chce, broni swej kieszeni, bo ma siłę, więc ty, robotniku, bierz jaramo na szyję, znacz swą tułaczą drogę krwawicą, zlewaj chleb powzedni potem.

Warsztatowi pracy brak kapitału obrotowego? Cóż jest prostszego, jak zatrzymać płace robotnikom!

Niesumienność odbiorca, jakis kombinator z pod ciemnej gwiazdy nie zapłacił za towar? Jest wyjście: Robotnik nie otrzyma ciężko zapracowanych groszy!

Potrzebne są pieniądze na inwestycje, na nowe maszyny, na walkę z konkurencją? Już są! Skąd? Robotnik nie dostanie wypłaty!

Nie chce się zgodzić? Fabryka będzie zamknięta. Ruina gospodarcza narodziła się! — krzyczą przemysłowcy. Trzeba ratować przemysł, trzeba walczyć z kryzysem! Ofiary musimy wszyscy ponieść!

Robotnik, wyrobiony społecznie, przyuczony do ofiarownictwa, zakochany w swej pracy i przywiązany do fabryki, jak syn do matki, myśli: Ha, trudno! Trzeba zaciśnąć pas. Przyjdą lepsze dni, to będzie lepiej.

I pracuje bez zapłaty, tak długo, aż mu kredytu nie zamkną we wszystkich sklepikach, aż nie ma czym przysilić swej gołizny. Pożywa owoc swej ofiarnej pracy, byleby krajowy przemysł istniał, byleby tliły iskry nadziei i wiary w lepsze jutro.

Taka np. huta szkła w Krośnie, będąca własnością Spółki Akcyjnej Polskiej Huty Szkła, za trudniącą 300 robotników, zadłużyła się u robotników w ciągu roku na 70.000 zł! Taka olbrzymia suma wynosi zaległość

zarobki robotnicze.

Długo hutnicy kotłali do swych dyrektorów o wyrównanie zaległości, długo i cierpliwie znosili obietnice. Wreszcie zdecydowali się na krok stanowczy: Złożyli skargę do sądu, poczynili kroki, celem zabezpieczenia na leżności na majątku huty. W międzyczasie doszło do porozumienia. Jeszcze raz robotnicy uwierzyli swym dyrektorom i zostali, jak to zaraz opowiemy, wystrychnięci na dudka.

Ugoda stanęła na tych warunkach, że robotnicy otrzymywać będą bieżącą należność i część zaległości. Dano przemysłowcom dobre warunki spłaty, bo po 2.000 zł tygodniowo. A więc się demdziejstwieczną pożyczkę rozłożyli na 35 rat. Który robotnik od przemysłowca, czy kupca otrzyma kredyt materiałowy na takich warunkach ratowych?

Robotnicy przystąpili do pracy, huta jest czynna od 9 tygodni. Czy przemysłowcy dług snłcają, czy się wywiązują ze zobowiązań? Nie! Tytułem zaległości spłacili tyle, że robotnikom wystarczyło tylko na papierosy.

Oczywiście, wśród robotników panuje wielkie rozgoryczenie i powiększa się ono z dnia na dzień.

Nasuwa się tutaj pytanie, czy istotnie przedsiębiorcom krośnieńskim tak trudno o zaspokojenie pretensyj robotniczych? Chyba nie. Zważyć bowiem trzeba, że robocizna w ogólnej kalkulacji wynosi zaledwie 23 procent, magazyny zostały z towaru wypróżnione, transakcje są zawierane na warunkach gotówkowych, a przytem współwłaściciele huty — to ludzie bardzo bogaci, dla których zdobycie kredytów na wyrównanie zaległości jest tylko kwestją dobrej woli. Właśnie tej dobrej woli brak i dlatego robotnik cierpi nędzę.

Czy to moralne, społecznie sprawiedliwe, żeby robotnik dawał pod przymusem pożyczki przemysłowcom i żeby ci ostatni długów nie płacili?!

(W.)

Skazanie studenta na 2 lata

za przechowywanie broni O. W. P.

Władze bezpieczeństwa, utrzymawszy wiadomości, że członkowie OWP szykują szereg czynnych wystąpień, przeprowadziły rewizję u działaczy tej organizacji, przyrzeczonego studenta Tomasza Jarońskiego przy ul. Marszałkowskiej 6 wykryto walizkę, zawierającą materiały wybuchowe.

Było tam 8 granatów, z czego cztery ładowane ekrazytem, ręczne, ofensywne polskiej produkcji 1926 — 1928, pochodzące ponad wszelką wątpliwość z składów wojskowych, cztery granaty dymne, również produkcji polskiej, cztery świece dymne oraz 18 naboju cześciowo produkcji polskiej, cześciowo obcej.

W chwili dokonywania rewizji studenta Jarońskiego nie by

ło. Gdy powrócił do Warszawy, aresztowano go pod zarzutem przechowywania amunicji bez zezwolenia władz.

P. Jaroński, który był na ostatnim kursie prawa, przygotował się właśnie do ostatniego egzaminu. Przesiedział dwa miesiące w areszcie, a gdy wyszedł, zdał już jeszcze złożony egzamin magisterski.

P. Jaroński do winy się nie przyznaje, dowodząc, że nie jest mu znane pochodzenie amunicji, gdyż na krótko przed rewizją została ona przyniesiona przez jakiegoś chłopca, który oświadczył tylko, iż jest to bagaż jednego z kolegów.

Sąd skazał p. Jarońskiego na dwa lata aresztu z zawieszeniem wszakże wykonania kary na przeciąg dwóch lat.

Inżynier — darmozjad

Niezwykła sprawa rozpatrywał sąd grodzki 15-go oddziału, przeciwko inż. technologowi Jerzemu Stapfowi, ongi właściciele łowi dużego biura technicznego, obecnie stojącego pod zarzutem zwykłego darmozjadztwa na sumę 8 zł. 25 gr.

Inż. Stapf przyszedł przed 10-ciu dniami do baru przy ul. Świętokrzyskiej, zjadł kolację, zakroił ją wódką, a kiedy

kelner schylił się z rachunkiem, oświadczył, że nie będzie mógł zapłacić, zwróci jednakże należność za kilka dni.

P. Stapf zasiadł na ławie oskarżonych. Okazało się, iż inż. Stapf od dłuższego czasu stał się kleską restauracji w Warszawie. Jak wynikało z zeznań świadków, inżynier po pewnych przejściach osobistych, coraz niżej staczał się na dno upadku.

Człowiek, który przed kilku laty należał do najlepszych sfer towarzyskich, uchodząc za pierwszorzędny fachowiec przeistoczył się w zwykłego włóczęgę wielkomiejskiego.

Sędzia Dyżmański skazał inżyniera na rok więzienia, polecając aresztować go na sali.

W motywach wyroku sędzia Dyżmański zaznaczył, że tak surowy wymiar kary usprawiedliwiony jest wysokimi kwalifikacjami umysłowymi. Człowiek, który mógłby przynieść tyle pożytku społeczeństwu, dzięki swej wiedzy i zdolnościom, a zamiast tego stał się oszustem, nie zasługuje na żadną płaźliwość.

Inż. Stapf po wysłuchaniu wyroku ciężko westchnął i bez słowa protestu udał się z policjantem do więzienia.

Wesoły Kącik

W POSZUKIWANIU DACHU NAD GŁOWĄ

Mój serdeczny przyjaciel Oleś Pudełko od tygodnia poszukuje mieszkania. Zwolnił się z biura na czternaście dni i od rana do nocy chodzi po całej Warszawie z różnymi gazetami w ręku, w których są ogłoszenia o lokalach do wynajęcia.

Właśnie wczoraj spotkałem go na schodach, jednej z pięciu piętrowych kamienic, jak zasa pany piał się w górę. Zatrzymałem się i Olek przystanął. Potłał się zeń strumieniami, oczy wpadły, twarz wydłużyła się.

— Człowieku, co się z tobą dzieje? — zawołałem.

— Ano szukam mieszkania — odparł.

— No i co?

— Chcesz? Powiem ci pokrótce.

Otóż obleciałem prawie już z pół miasta i nic. Zaczęło się od pięknie brzmiącego ogłoszenia: „Dwa pokoje z kuchnią, pierwsze piętro, śródmieście, czterdziecie? — zapytałem.

Wiadomość Lipowa Nr.... m.... Marcela Miodek“.

— Co ty mówisz? — przerwałem przyglądając się Olkowi z niepokojem.

— Owóż pędzę do tej Marceli Miodek, sprawdzam u niej, czy ogłoszenie jest prawdziwe, a gdy się okazuje, że tak, wręczam jej pieniądze za trzy miesiące zgóry i wreszcie pytam, gdzie jest to mieszkanie.

— A to proszę pana w Sulejowie pod Piotrkowem, bardzo ładna miejscowość, las jest i rzeka blisko.

Zrobiło mi się niedobrze. A potem schwyciłem za szczyrtyk i chciałem babę, jak śledzia na dzwonka pokrajać.

— Pan mi się bardzo podoba — dzieje był? — zagadnąłem.

— Oczywiście. Zkolei udałem się na Chmielną. Pokój piękny, widny i słoneczny, łazienka, telefon, usługa za 15 złotych na miesiąc.

W sprawie wynajmu przyjał mnie jakiś starszy jegomość.

— Pan mi się bardzo podoba, rzekł. — Ma pan takie szerokie plecy, odważną minę... Otóż widzi pan, ja często późno w nocy wracam i potem trzeba odebrać wyniki trzepaczka od żony, postanowiłem więc na zastępstwo wziąć sublokaora. Rozumie pan, jednej nocy pan będzie bity, a drugiej ja... Nawiasem mówiąc żona moja jest bardzo sympatyczna kobieta. Oto jej fotografia.

Spójrzałem i zbłądłem. Podo biżna była przerażająco brzydka, widać było, że herod-baba dałaby radę, pieciu takim jak ja.

Ze schodów poprostu strunalem jak na skrzydłach.

Następnie poszedłem na Leszno, gdzie jak głosiło ogłoszenie można bezpłatnie otrzymać na rok cztery pokoje z kuchnią za drobną przysługę.

Drzwi otworzyła mi stara brzydka pani, szczerząc spróchniałe zęby we wstrętnym uśmiechu i przewracając oczami:

— Ach to pan? Proszę dalej, proszę — mówiła. — Porozmawiamy sobie w sypialni...

— Dlaczego w sypialni? — spytałem.

— No bo ta przysługa ściśle z sypialnią jest związana... — Taak?

— A tak. Jestem panna na wydaniu, uczciwa, szukam męża, któryby...

Odpowiedzi Redakcji

P. Michał Szymański (Karolkowa 66): O jaką radę Pani chodzi? Na liście premjowanych Czytelników figuruje Pan. Numer pokwitowania niczego nie oznacza.

P. Czesława Orzełak w Palenicy: Za pozdrowienia dziękujemy. Adres Pani posiadamy. Tym, co się śmieją, zechce Pani przypomnieć przysłowie: „Śmieje się ten, kto się śmieje ostatni“!

P. Luska z Pragi: Nie wszystkie prenie zostały rozdane. Co miesiąc po kilkaset osób otrzyma swą premję. Rozdawnictwo będzie trwało tak długo, aż wszyscy zarejestrowani Czytelnicy swój upominek otrzymają. Słowa Pani są bardzo rozsądne, jeśli używa Pani takich argumentów, jak w liście, to nie wątpimy, że rodzina czytelnicza będzie się przez Pania stale powiększała. Jest Pani nie tylko naszą Czytelniczką, ale i Przyjaciółką! To bardzo miła świadomość, że ma się bezimiennych przyjaciół! „Serdeczne pozdrowienia najmilszemu pod słońcem Ikaowi“, „nieocenionemu humorystce Sądowski“ i „resztę serdecznych pozdrowień dla całej Redakcji“, jak Pani sobie życzy, przekazaliśmy pod właściwym adresem.

PRZECIW WAGROM i polyskowi tłustej cery skuteczne jest spłókiwać twarz 3 razy dziennie znośnie gorącą wodą i używanie proszku marmurowego „Miraculum“. Jak odzyskać prawidłową cerę objaśnia broszurka dołączona do preparatu.

GIEŁDA

Obroty małe, tendencja dla dewiz niejednolita. Dolar 6,54, rubel złoty 4,73. Pożyczki państwowe niejednolite, listy zastawne przeważnie mocniej, akcje bez zmiany.

RADJO

ROZGŁOSNIA WARSZAWSKA

7,00 Sygnał czasu. 7,05 Gimnastyka. 7,20 Muzyka z płyt gramofonowych. 7,30 Dziennik poranny. 7,35 D. c. muzyki z płyt gramofonowych. 7,52 Chwilka gospodarstwa domowego. 11,57 Sygnał czasu. 12,05 Muzyka wojskowa. 12,25 Przegląd prasy. 12,33 komunikat. 12,35 Muzyka lekka z płyt. 12,55 Dziennik. południowy. 14,55 Piosenki w wyk. Choru Juranda. 15,05 Wiadomości bieżące. 15,10 Komunikat. 15,15 Utwory skrzypcowe. 15,25 Komunikat. 15,35 Piosenki. 15,45 Chwilka lotnicza. 15,50 Wiadomości o senek brytyjskich. 16,55 Komunikat. 16,00 Koncert kameralny z płyt. 16,30 Muzyka lekka z płyt. 17,00 „Skrzynka pocztowa“. 17,15 Koncert solistów. 18,15 Odczyt p. t. „Mocście pracują“. 18,35 Recital śpiewaczy Marii Rońskiej. 19,05 Muzyka instrumentalna z płyt. 19,20 Rozmaitości. 19,40 W rubryce „Na widnokręgu“. 20,00 Koncert w wyk. Orkiestry P. R. 20,50 Dziennik wieczorny. 21,00 „Bieżące wiadomości rolnicze“. 21,10 D. c. koncertu. 22,00 Muzyka taneczna z Basenu w Ciechocinku. 22,25 Wiadomości sportowe. 22,40 D. c. muzyki z Basenu w Ciechocinku.

HALINA DUDICZOWNA I KONRAD ZEŁECHOWSKI W RADJO

Dn. 22 b. m. o godz. 17,15 w ramach radiowego koncertu solistów wystąpią: doskonała śpiewaczka operowa Halina Dudiczówna, oraz laureat II Międzynarodowego Konkursu śpiewaczego w Wiedniu, Konrad Zelechowski, słyszany już nie raz w radio — baryton. Program artystów zawiera arje i pieśni kompozytorów polskich i obcych.

Wyleciałem z przedpokoju, jak z procy.

Byłem również na Wolskiej, Strzeleckiej, Opaczewskiej, Czerniakowskiej i wielu innych.

W jednym miejscu chcieli, że bym udawała psa, szczekając ze swego pokoju na ich teściową, młody dentysta zaproponował mi udawanie pacjenta i codzień miał mi rwać po jednym zębem...

— Oleś, daj spokój! — zawołałem. — Chodź, zamieszkaż tymczasem u mnie.

Olek pokreślił przecząco głową, mówiąc:

— Nie obraż się, ale nie mogę, bo może ty mi zaproponujesz mieszkanie załatwić jakąś sprawę w Kasie Chorych... lub t. p., dziękuję.

Rozstaliśmy się chłodno.

Zastępca

Majster przeciwko inżynierowi

Ministerstwo rolnictwa delegowało w swoim czasie kontrolera, inż. Wojciecha Chrzana, do fabryki dykt Kleinmana w Okuniewie dla sprawdzenia jakości dyktu, dostarczanej przez fabrykę dyrekcji lasów państwowych.

Inżynier zdyskwatlikował w dużych ilościach wyrobów fabryki Kleinmana, gdyż zwracał do ponownej obróbki 30 proc. dostarczanej dyktu. Sytuację tę wykorzystwał zarząd fabryki i nie płacił robotnikom zarobków.

18-go października ub. r. tłum robotników zgromadził się na dziedzińcu fabrycznym, domagając się pieniędzy. Wówczas

majster fabryczny, Erich Wagner, wygłosił podburzające przemówienie, twierdząc, iż fabryka nie płaci im zarobków z winy inż. Chrzana i nawoływał robotników, aby utopili w rzece inżyniera, mówiąc: „Za łeb go i do Narwi“.

Robotnicy nie posłuchali podburzających słów „gorliwego majstra“, który wczoraj zasiadł na ławie oskarżonych w sądzie okręgowym pod zarzutem nawoływania do przestępstwa tłumy robotników.

Wagner do winy nie przyznaje, twierdząc, iż nie nawoływał do utopienia inżyniera, lecz mówił tylko, że inżynier zwraca do bra dyktu do ponownej obróbki.

Sierpień

22

WTOREK

św. Symforjana

Wsch. słońca g. 4.30 — Zech. słońca g. 18.49

Dyżur aptek w Krakowie

Apteka pod Białym Orłem Rynek A—B 45. Apteka Łobzowska 6. Apteka pod Świętą Kingą Grzegorzewska 9. Apteka pod Złotym Lwem Dłoga 4. Apteka pod Murzynem Krakowska 19.

Apteka pod Hygeą Kalwaryjska 27.

Ze sportu

Sprawozdania z ostatnich zawodów

Cracovia—Legia 6:2 (4:0)

Cracovia wystąpiła z Ciszewskim który na tych zawodach wypadł dość blisko. O ile chodzi o ładną i techniczną grę to jej nie było. Cracovi sprzyjało przedewszystkiem szczęście no i grała skutecznie. Legia natomiast grała bardzo słabo, a przedewszystkiem zawiodła obrona. Zwycięstwo Cracovi zasłużone. Bramki dla Cracovi zdobyli: Malezyk i Kisielński po 2, Kubiński i Zieliński po 1. Sędzia p. Seeman.

Mistrzostwa kl. B.

Siła—Z. F. G. 2:2 (1:1)

Obie drużyny wystąpiły w pełnych składach. Wynik dla Z. F. G. zaszczytny lecz nie zasłużony. Siła bowiem była o klasę lepszą. Bramki dla Siły zdobyli Kirsch i Goldstein, dla Z. F. G. Gontkiewicz i jedna samobójcza. Sędzia p. Moebylo dobry.

Jutrzenka—Hakoah 2:5 (1:3)

Zasłużone zwycięstwo Hakoahu, który w zupełności na zwycięstwo zasłużył. Za ostrą grę sędzia wykluczył z gry gracza Hakoah Kleimana. Bramki dla Hakoahu zdobyli: Weissblat II i Frommer po dwie i Kleiman 1. Dla Jutrzenki Landersdorfer 2, w tem jedną z karnego. Sędzia p. Rutkowski dobry.

Nadwiślan—Czarni 5:2

Wynik zasłużony. Nadwiślan grał b. dobrze. Bramki dla Nadwiślana zdobyli Korbes 2, Korszą, Sylwek i Kuba po 1. Dla Czarnych Kameri Neuberger po 1. Sędzia p. Berwald dobry.

Sparta—Hakadur 3:2 (2:1)

Wynik nieodpowiada przebiegowi gry. Zawody według przebiegu powinny być wygrane Hakadur. Drużyna Sparty zawiódła na całej linii. Bramki dla Sparty zdobyli: Majerand 2 i Zdziszek 1, dla Hakaduru Halpera i Weinberger z karnego. Sędzia p. Stopa dobry.

Patria—Orleń 5:2 (5:1)

Patria tylko do przerwy grała dobrze i w dziesięciu minutach zdobyła aż 5 bramek. Po przerwie znaczna przewaga Orleń, lecz z powodów niedyspozycji strzałowej ataku nieprawiła sobie wyniku. Bramki dla Patrii zdobyli Samborski, Szabik, Cach, Niedopytański i jedna samobójcza. Dla Orleń Faber i Łach, Sędzia p. Heitner dobry.

Krowodrza—Polonia 1:0 (0:0)

Kandydat na mistrza grupy Krowodrza na całej linii zawiódł. Widocznie do tych zawodów wystąpiła pewna siebie, gdyż jak wiadomo Polonia w roku bieżącym nie odgrywała żadnej roli. Polonia grała b. dobrze i ambitnie. Przed samym końcem zawodów sędzia dyktuje rzut karny, który pewnie zdobywa Molenda. Sędzia p. Medwin dobry.

Klasa C.

Wolanka—Nowowiejski 0:0

Gra obu drużyn ospała. Wynik odpowiada przebiegowi gry. Sędzia p. Kopta dobry.

Maraton—Warna 6:1 (2:1)

Maraton jako zespół jest dobrze zgrany, to też gładko rozprawił się z drużyną Warny. Za wzajemne kopanie się na boisku sędzia wykluczył z gry gracza Maratonu Iżela i z Warny Matysiaka. Bramki dla Maratonu zdobyli: Barycz 2, Iżela, Domin, Tarbula po 1 i 1 samobójcza. Dla Warny Grabka. Sędzia p. Haber dobry.

Ż. T. S.—Rakowiczanka 1:0

Niespodziewane lecz zasłużone zwycięstwo Ż. T. S. nad kandydatem do klasy B Rakowiczanką. Zwykle tak bywa, że kto wychodzi do zawodów na pewniaka ten też przegrywa. To jest przykład z tych zawodów. Bramkę zdobył z karnego Fleiser. Sędzia p. Tanbman dobry.

Olimpia—Prokocim 1:0

Zasłużone zwycięstwo Olimpii, dla której bramkę zdobył Szymański. Za wzajemne bicie się na zawodach sędzia wykluczył po 1 gracza z każdej drużyny. Sędzia p. Wissen dobry.

KRONIKA KRAKOWA

Krwawa bójka na rogatce wielickiej w Podgórzu

Pogotowie ratunkowe wezwano wczoraj na rogatkę wielicką w Podgórzu.

Po przybyciu na miejsce okazało się, iż przewieziono tam z Bierzanowa Piotra Małką, lat 30 robotnika, pokłutego nożem.

Małek na błoniach w Bierzanowie zasiadł do gry w karty w gronie swych towarzyszy. Po pewnym czasie między graczami wynikły nieporozumienia w

następstwie tego błysnęły noże.

Jeden z uczestników Wojciech Jaglarz, 40-letni robotnik, przebił nożem Małkę trzykrotnie w lewą pierś, powodując przebicie lewego płuca.

Po udzieleniu pierwszej pomocy na miejscu pogotowie ratunkowe przewiozło Małkę w ciężkim stanie na oddział chirurgiczny szpitala św. Łazarza.

W godzinę po tym wypadku wezwano pogotowie ratunkowe powtórnie na rogatkę wielicką. Tym razem przewieziono tam z Bierzanowa autem Wojciecha Jaglarza.

Ten stał się ofiarą zemsty braci Małką, którzy go krwawo pobili.

Przewieziono go do szpitala św. Łazarza.

Znowu katastrofa samochodowa w Krakowie

Pogotowie ratunkowe wezwano do Podgórza, gdzie lekarz pogotowia zabrał 3 osoby.

Wracali one do Krakowa autem z wesela i w drodze zdegradowali się z drzewem przydrożnym.

Pasażerowie dwaj cudem wyszli cało, natomiast trzech pozostałych, a to: Bronisława Zieglen,

lat 22, zam. przy ul. Madalińskiego 16, bez zajęcia, tamże zamieszkały Jan Miklaszewski, majster malarski, lat 30, oraz Albin Woźniakowski, lat 36, architekt, zam. przy ul. Straszewskiego 26, odnieśli obrażenia.

I tak: Zieglenówna doznała

ogólnych potłuczeń i rany dartej policzka prawego długości 12 cm., Woźniakowski rany tłuczonej czoła, a Miklaszewski zdarcia naskórka z prawego policzka. Trójkę pechowych gości weselnych zabrała karetka na oddział chirurgiczny szpitala św. Łazarza.

Prądniczanka—Hagibor 2:1

Gra ostra obu drużyn, ponieważ obie drużyny anajdują się na czele tabeli, chodzą bowiem kto będzie prowadził w grupie. Wynik odpowiada przebiegowi gry. Bramki dla Prądniczanki zdobył Kawula i Stachowicz po 1. Dla Hagiboru Nagiel. Sędzia p. Szalik dobry.

Sokół—Strzelec Wieliczka 4:0

Wieliczka. Zasłużone zwycięstwo Sokola wielickiego nad Strzelcem, który na tych zawodach grał wyjątkowo brutalnie. Brutalnością gry Strzelca zostali skontuzjowani gracze Sokola: Zusi, Litawski i Marciniak, którzy prawdopodobnie dłuższy czas nie będą mogli brać udziału w zawodach. Za brutalną grę sędzia wykluczył z gry Borowca i Juszkiewicza ze Strzelca. Sokół grał dobrze i ambitnie toteż wynik odpowiada przebiegowi gry. Bramki dla Sokola zdobyli Gawroński i Szpringer po 1, Dzierwa 2. Niewątpliwie brutalnych graczy Strzelca spotka zasłużona kara. Sędzia p. Giergel.

Ari Wieliczka—Strzelec Niep. 2:1

Niepołomice. Zasłużone zwycięstwo Ari. Wynik odpowiada przebiegowi gry. Bramki dla Ari zdobyli Tischler i Bakalarz. Dla Strzelca Liechtenstein. Sędzia p. Grodzicki dobry.

Łagiewianka—Borek 5:1

Łatwe zwycięstwo Łagiewianki nad słabo grającym Borkiem. Wynik odpowiada przebiegowi gry. Sędzia p. Bloch dobry.

Wyniki o wejście do Ligi

Turyści Łódź—Polonia Bydg. 1:0 (0:0) Polonia Warsz.—Legia Poznań 5:1 (3:1) W. K. S. Wilno—76 pp. Grodno 2:1 (1:0) Naprzód Lipiny—Unia Sosn. 11:0 (4:0)

Bieg ciężkoatletów

W niedzielę odbył się bieg na przełaj ciężkoatletów o mistrzostwo Krakowa organizowany przez R. K. S. Legia. Wyniki są następujące. 1) Nowak z T. S. Wisła czas 6 m. 34 sek. 2) Spytkowski Legia czas 6.59, 3) Konar z Wisły czas 7 min. Poza konkursem 1) Szlaga z Legii czas 6 min. Trasa wynosiła 2.000 mtr. Organizacja wzorowa.

Lekkoatletyka

Mistrzostwo Polski w trójboju pań zdobyły p. Sikorzanka z K. S. Stadion Król. Huta zdobywając 190 pkt. i nowy rekord Polski.

W pięcioboju pań o mistrzostwo Polski 1 miejsce zdobył Luckhaus z Jagiellonii białostockiej uzyskując wynik 3.953.766 pkt. ustanawiając nowy rekord Polski.

Wawel—Makkabi 2:0 (15:12 15:3) i 2:0 (15:8 15:4)

Zawody siatkówki pań rozegrane na boisku Ośrodka W. F., przyniosły oby dwa razy zasłużone zwycięstwo lepiej grającej drużynie Wawelu. U zawodniczek Makkabi znaczący jednak znaczący błąd. Na wyróżnienie zasługują z Makkabi Schinrówna i Beferówna z Wawelu Woźniakowska I. i II.

Wawel—Makkabi 4:4 (1:4)

Zawody szczyptorniaka o mistrzostwo klasy A. rozegrane na boisku Makkabi, zakończyły się wynikiem nierozstrzygniętym. Makkabi zawdzięcza wynik swemu bramkarzowi, który bronął doskonale a przytem ze szczęściem. Bramki uzyskali dla Makkabi Jole 3 i Herman 1. Dla Wawelu Czajka, Kwasyńcia, Pytel i Bolek po jednej. Sędziował słabiej p. Hetper.

Dwaj rzeźnicy przed sądem w Krakowie

Józef Mielicki, l. 31 i Kazimierz Mielicki, l. 30 z Lanckorony, rzeźnicy, dopuścili się czynnej napaści na przodownika P. P. uderzając go dnia 27 XII. 1932 w twarz. Za ten czyn skazał sąd okręgowy Józefa na 10 mies. więzienia a Kazimierza na

6 mies. Wczoraj przed sądem apelacyjnym w Krakowie po przeprowadzonej rozprawie sąd apelacyjny wyrok zatwierdził.

Rozprawie przew. s. a. dr. Gardulski osk. prok. Gołąb.

Aresztowanie murarza w Krakowie

Policja krakowska aresztowała Wenclewicza Franciszka, lat 33 zam. przy ul. Wenecja 8, za krwawe pobicie Bogumiła Bierowicza, którego kilkakrotnie przebił nożem na ul. Długiej.

Bierowicza w stanie ciężkim pogotowie ratunkowe przewiozło do szpitala św. Łazarza.

Dwaj bandyci przed sądem w Krakowie

Przed sędzią drem Traczewskim w Krakowie stanął wczoraj Bogdan Maślanka oraz Modest Ornacki, którzy są oskarżeni o włamanie oraz o targnięcie się na posterunkowego.

Pozatem prokuratura wygotowała przeciwko Maślance samemu, bez towarzystwa, jeszcze trzy akty oskarżenia. Pierwszy za usiłowaną ucieczkę w czasie transportowania go autobusem do więzienia karno-śledczego w Krakowie. Następnie o to, że

w czasie prowadzonego śledztwa dwukrotnie w sekretaracie krakowskiego sądu okręgowego dopuścił się obrazy sądu, raz drąc akt oskarżenia przeciw niemu, drugi raz łząc posterunkowego, który go do sekretariatu przyprowadził.

Po przeprowadzonej rozprawie sąd skazał osk. Maślankę na 2 lata, a Ornackiego na 1 rok c. więzienia.

Oskarżał prok. dr Kuc, bronił adw. dr Knoebel.

CO MÓWI LUD?

Bestjański czyn kamienicznika krakowskiego

Czytelnik A. K. z Przegorzał k. Krakowa pisze nam:

P. Ilus wzbogacony kamienicznik w Przegorzałach, l. 20, wł. dwóch domów w Krakowie żerujący na naiwności rolników przy wymianie zboża na mąkę, nie mogąc się pozbyć swego niewygodnego lokatora p. A. Kmiecika zamieszkałego tamże wraz z żoną i czworga dziećmi wpadł na szatański plan zemsty. Zaczął się awanturować uży-

wając przytem słów niecenzuralnych, zburzył klozet a chlew i stajnię urządził w sąsiednim pokoju. Nie koniec nate m, gdyż nieludzki kamienicznik zamknął nawet wodę, zmuszając by lokatorzy czerpali wodę z Wisły.

Może Urząd Zdrowia zainteresuje się i zbada warunki higieniczne teje realności a odpowiednie czynniki poskromią mściwość wzbogaconego kamienicznika.

Epilog krwawej bójki przed sądem w Krakowie

Przed sądem apelacyjnym w Krakowie stanęło wczoraj 2 braci a to Stanisław i Mieczysław Czekajowie obaj z Branic osk. o to, że dnia 4/XII 1932 r. po zabawie weselnej mając złożyć do parobków z drugiej wsi Wyciąż wywołali awanturę a następnie powstała walka na noże oraz oddano kilka strzałów, w której

to walce ciężko ranny został Stanisław Odziej. Za ten czyn sąd okręgowy karny skazał ich po 6 mies. więzienia. Od tego wyroku apelowali i wczoraj sąd apelacyjny zatwierdził wyrok I. instancji.

Przew. s. a. dr. Gardulski osk. dr. Gołąb bronił adw. dr. Gabriel.

Krwawa bójka dwóch wsi pod Krakowem przed sądem

W roku 1932 w marcu powstała bójka parobczaków dwóch wsi a to między wsią Pleszów k. Krakowa a Branicami. W bójce tej ciężkie rany odnieśli Stanisław Gembala i Piotr Włowna. Dochodzenia ustaliły, że

sprawcami było 8 parobczaków którzy wczoraj za ten czyn odpowiadali przed sądem okręgowym i sąd skazał ich od 3 mies. do 1 roku więzienia,

Rozpr. przew. s. o. dr. Pilariski osk. prok. dr. Kuc.

REPERTUAR KIN

Adria: „100 metrów miłości“
Apello: „Prawo do grzechu“
Atlantio: „Musisz być moją“
Promień: „Dzielnego wojaka Szwajca“
Stożek: „Serce na rozdrożu“
Szuka: „Quick“
Świt: „Falszywy strzał“
Uciecha: „Żebrak z Bagdadu“
Wanda: „Miłość w aucie“

RADIO

Wtorek 22 sierpnia 1933

Kraków. Godz. 11.57 Hejnał z Wieży Mariackiej, 12.05 Płyty gram., 12.25 Przegląd prasy, kom. meteor., 12.55 Dziennik popołudniowy z Warsz., 15.25 Komunikat gosp., 15.35 Płyty gram., 16.00 Koncert kameralny, 16.30 płyty gram., 17.00 Świetlica strzelecka, 17.15 Koncert solistów z Warsz., 18.15 Odczyt, 18.30 Recital śpiewawczy, 19.20 Rozmaitości, 19.40 Feljton „Na widnokręgu“ 20.00 Koncert z Warsz., 22.00 Wiadomości sportowe, 22.35 Kom. meteor., 22.40 Muzyka taneczna z Warsz.,

Kradzieże w Krakowie

Nocy poprzedniej do restauracji Dawida Tillesa przy ul. Lubicz 5 włamał się nieznany sprawca. Po urwaniu kłódki od drzwi wejściowych i kradzieży pewnej ilości napojów spirytusowych i wyrobów tytoniowych na ogólną kwotę 40 zł. zbiegł bez śladu.

Tę samą noc dostali się złodzieje do sklepu Maurycego Kerna przy ul. Rakowickiej 19, skąd zabrali czekoladę wart. 20 zł.

Do mieszkanka Adama Wachta przy ul. Stolarskiej dostał się nieznany sprawca i ukradł garderobę wart. 180 zł.

Drugiej kradzieży mieszkaniowej dopuszczono się przy ul. Wawrzyńca 41, gdzie z niezamkniętego mieszkania Anieli Piękarzyk nieznany sprawca zabrał garderobę damską wart. 200 zł.

Wiadomości z kraju

Kupiec żelazkiem

zabił teściową

Wczoraj rano miała miejsce w Szopienicach krwawa sprzeczka rodzinna. Kupiec Kasperczyk pokłócił się ze swą teściową. W toku ostrej wymiany słów zdenerwowany Kasperczyk uderzył swą teściową żelazkiem do prasowania w głowę tak silnie, że kobieta zalana krwią, padła bez przytomności na ziemię.

Domownicy przewieźli ranną do szpitala, gdzie nieszczęśliwa nie odzyskawszy przytomności wyzionęła ducha.

Szofer uśmiercił szeregowca

Na szosie pod Łodzią samochód najechał na Aleksandra Zawadę, szeregowca jadącego na rowerze. Zawada spadł z roweru i odniósł tak dotkliwe rany, iż mimo natychmiastowej pomocy zmarł.

Stolarz krwawo pobił żonę

Pomiędzy Józefem Dybkim, stolarzem i żoną jego Janiną zam. w Warszawie przy ul. Twardziej 57, wynikła kłótnia na tle faktu iż kochający mąż oprócz żony posiada jeszcze dwie kochanki. W odpowiedzi na wymówki żony, Dybek pobił żonę heblem, zadając jej rany głowy, pleców i rąk, a już w chwilę potem, gdy lekarz pogotowia opatrzył ranną, wywołał nową awanturę i rzuciwszy w żonę butelką od wódki, rozciął jej prawe przedramię.

Upił się na śmierć

64-letni Stanisław Masiak, woźny Ministerstwa Sprawiedliwości w Warszawie po obfitej libacji z kolegami, powracając do domu zasłabł, przyczem upadł, raniąc się w głowę i czoło.

Poszwankowanego przewieziono do II-go komis., dokąd przybyło Pogotowie. Tam lekarz stwierdził już śmierć Masiaka, która nastąpiła wskutek paraliżu serca.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Kraków, ul. Na Gródka 2. — Telefon 173-02 (od godz. 8 — 11 w pol.)

CENY OGŁOSZEŃ: w Kronice krakowskiej 1 wiersz. mm. 50 gr. Drobne 25 gr. za wyraz. Prenumerata miesięczna zł. 5.— wraz z odnośzeniem do domu.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca: Alfred Kwiatkowski.

Drukarnia Monopol, Kraków, Na Gródka 2